ՄԵՂԱՓՈՂ

ՀԱՆԴԷՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

Ամէն օր իւրաքանչիւր շրջանը 32 օրինակ է։
Ստորագրուելեան տեղն է Կ. Պոլիս, Մեծ Նոր խան. վերի յարկ Թիւ 6։
Դուրս երթալիք փոստային ծախքը առնողին վրայ է։

Շրջանին գինը կէս Օսմ. ոսկի . . . 50
Մէկ Թիւէ դահեկան արժան . . . 1
Անվճար նամակ չընդունուիր։ — Ծանուցման տողը . . . 3

Թիւ 850 ԺԹ. ՏԱՐԻ ՇՐՋԱՆ ԺԷ. **1881** ՇԱԲԱԹ 17 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ ՆԻՒԹՈՑ

Ազգային լուրեր. —Նշանաւոր Հայ Տիկիններ.—Պատրիարքական ուղերձ. —Զուարճալիք. —Ոսկերիչներուն գրբարառը. —Հարց պատասխանի. —Ժամանակակից վէպ մը կամ յուսահատ աղջիկան մը փախուստը. —Խմաստասիրական բառարան. —Ժամանակագրականք. —Նամակ Ազգային հիւանդանոցի։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այս հինգշաբթի օր ազգային ժողովոյ մէջ տեղի ունեցած ցաւալի միջադէպը, ժողովրդեան մէջ առ հասարակ խիստ ախուր տպաւորութիւն մը ըրած ըլլալով չենք ուզեր նկարագրութիւնը ընել, իբրեւ երեսփոխան ժողովին պատիւը պահել ուզելով։

—o—

Կը լսենք որ. Տիար Գ. Գաբաւկէօզեան, լրագրաց միջոցաւ հրաւէր ալիւած կարդայ եղեր, Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյ վրայ ունեցած պահանջին համար թէ՝ ով որ 100ին 12 դուրուշ տոկոսով ատակ կրնայ հաւրել պատրաստ է իրեն յանձնելու։

—o—

Պատրիարքական Փոխանորդ Գերապատիւ Ռուսեդլեան Հայրը, երկու օրէ ի վեր անձնական տրկարութիւն ունենալուն պատճառաւ չը կրցաւ իր պաշտօնին գլուխը դտնուիլ։

—o—

Գ. Յովհաննէս Այվազովսքի Հայազգի անուանի պատկերահանը երէկ Ս. Պատրիարք Հօր այցելութեան երթալով ի Պատրիարքարան, սիրալիր տեսակցութիւն մ'ունեցաւ և Սրբազան Պատրիարք Հօր խնդրանօք խոստացաւ իւր գեղեցիկ գործերէն մին ի Պոլիս ղրկել Մայր եկեղեցւոյ մէջ կախուելու համար։

—o—

Կիմանանք թէ՝ անցեալ շաբթու ուրիշ պատուաւոր Հայ ընտանիքէ մ'ալ աղջիկ մը առեւանդուեր է, ուստի աղդի երիտասարդի մը ճարպիկութեամբ։

Կարծես երեւելի Հայ ընտանեաց մէջ առեւանդութիւնը այս տարի մօտաւ կարգ անցաւ։

—o—

Բարեսիրտ եւ ազատասէր ազգային մը շրջանի մը Մամուլ նուիրեց Գղեի ազգային վարժարանին, որուն համար մեր խորին շնորհակալութիւնն կը փոխադրեմք հրապարակաւ յայտնել։

—o—

Հայ Թերթերէն ոմանք կը ծանուցանեն որ, իբր թէ կիլիկիոյ Վեհ. Կաթողիկոսը պատրաստութիւն տեսնելու վրայ է եղեր իւր Աթոռը վերադառնալու առանց վարչութեան հետ յարաբերութիւնը օրինաւոր վիճակի մէջ դնելու։ Այսպիսի լուր մը մեզ հասնիլը կանխահաս կերեւի։

ԱԶԴ

Կը խնդրեմք մեր թէ Պօլսոյ և թէ գաւառացի Ազգդոյ բաժանորդներէն, որ իրենց բաժանորդագինը անհապաղ վճարել բաւեհաճին, եթէ չեն ուզեր իրենց ղրկած թերթերուն չադունակութիւնը դադրեցնել։

ՆՇԱՆԱՒՈՐ ՀԱՅ ՏԻԿԻՆՆԵՐ

ՏԻԿԻՆ Լ. Ր. (ՓԲԵՐԱՑ)

Աղգին ամենաբարձր գերդաստանի մը կը վերաբերի, Որչափ ինքն անհնչան ծնողքի մը զաւակն էր, այնքան նշանաւոր մեծատան մը Տիկինն է այսօր։ Իր տոհմանդը, համեստութիւնը ու աննման դեղեցկութիւնը իր սեռին նախանձը կը գրգռէ, Զարդ ուսանողուհի մ'էր գպրոցին մէջ, երբ բոդդն յանկարծ զինքն իր այդ ընտանեկան բարձր դիրքին արժանի ըրաւ։

Տիկին Լ. այն հազուագիւտ դեղեցիկներէն է որ քանի հասակն առնէ այնքան կը գեղեցկանայ, Ու իւր դեղեցկութիւնն այնքան թարմ է ու կայտառ, որ երբ աղգային կամ ընտանեկան պարահանդէսներու կամ փառաւոր սալօններու ակումբներուն մէջ մանէ անծանօթ մէկը չկրնար հաւատալ թէ սա չորս հինգ զաւակաց մայր է։ Տիկին Լ. ի առաւելութիւնը իւր նախանձելի դեղեցկութենէն աւելի, իւր ջնաչխարհիկ բարեմասնութեանց մէջ կը փայլի։

Իւր հեզահամբոյր բնաւորութիւնը առաքինի կենցաղը. ո՛չ միայն զինքը իւր վսեմ Ամուսնոյն և ղերդաստանին սիրելի ընծայած են, այլ և բոլոր զինքը ճանչցողներուն համար գեղեցիկ օրինակ մը հդած են, Ինքը պճնասէր է և ո՛չ ամբարիշտ։ Զեխ մեռանդ է և ոչ մոլեռանդ։ Կը սիրէ աղքատներուն օգնել, բայց չը մեղանչեր տնտեսագիտական կանոնաց դէմ։

Կանայք որք իրենց հաւատարներու առաւելութեանց վրայ ընդհանրապէս նախանձոտ աչքով կը նային, ամենքն ալ կը միանան Տիկինն Լ. ի անդուդական ձրից վրայ. և այնքան իրենցմէ գերիվերոյ կը դասեն զինքը որ մինչեւ իսկ կը խոստովանին որպէս զի Տիկին Լ. ի փառքը կատարելագործուի, ուրիշ բան պէտք չէ, բայց միայն ճակատուն թագ մը՝ թագուհի ըլլալու համար։ Հասակը վայելուչ և բարեձեւ է։ Մազերը խարտեաշ, քալուածքը նազելաճեմ, նայուածքն աղու, խօսուածքը քիչ մը յամբը այլ փափուկ. որ կանայք իրենց նմանիներուն թերութիւնը լրտեսելու մէջ ճարպիկ ու ճարտար են՝ յաճախ կը մխիթարուին ըսելով թէ՝ Տիկին Լ. որքան ալ քաղցր նման աղուոր լինի, այսու ամենայնիւ լեզուանի չէ՝ զի երբ խօսի՝ իւր ձիրքերը կը թօռնմին։ Մեր նաղելայուք Տիկնայք դիտնալու են թէ մեր փնտռածը տան տիկին է և ոչ փաստաբանուհի կամ ճարտասանուհի։ Լեզուանի տիկիններ աւելի թերեւսօրիկ կըլլան քան ծանրաբարոյ։

Մէկ խօսքով Տիկին Լ. այն կարգի հիանալիներէն է՝ որոց վրայ բնութիւնը աքանչանալով կըսէ՝ «իմ գաւակս է»։ և Աստուած՝ «իմ Արարածս» է, իսկ մարդ՝ կը գոչէ «ինչ գեղեցիկ է»։

Եթէ Տիկին Լ. թերութիւն մ'ունի, այն ալ իրեն նմանները ունին։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ՈՒՂԵՐՁ

Ուրախութեամբ սրտի կը հրատարակենք յետագայ ուղերձն՝ որ բուն Մեղապարեան վարժարանի բարերարգոյն կարգի Սանուհեայ դիշէն եւած իսկական օրինակին հարազատ պատճէնն է, զոր մին ի ծնողաց խնամօք ընդօրինակելով յղած է առ մեզ մանաւանդ ի հրատարակութիւն։

Գրուած որոյ մէկ պայծառօրէն կը փայլի վարժարանին ծնօրէն հիմնադիր Մեծ։ Մկրտիչ Մեղապարի ի սանուհիս իւր ներշնչած աղգասիրական և հայրենանուէր անսպառ հոգին, և այն աղգային արմատակ ոգ գաստիարակութեան կորովն, որով լի է դրուածն ողջոյն։

—

ՈՒՂԵՐՁ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ

ՏՕՆԱՊԱՐՁԻ Ա. ՆՈՒՆԱՆ,

Տ. Տ. ՇԵՐՍԻՍ Ա.ՐՔ ՊՊԻՍԿՈՊՈՍԻ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ

ՀԱՅՈՑ ՍԻՐԵԼԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻ

Որպէս ի ձայն մխրամրմունջ Դպրին թնդալ Տաճար էին։
Որպէս ի վայլ վարդամատոյն դեղապայծառ ցոլան երկինք,
Որպէս յողջոյն գարնան ծաղկոտ ու ծիծաղկոտ հրճուի բնութիւն,
Որպէս սիրտ ոք Աղգանուէր խայտայ խնդիւք ի սէգ կայտիռ,
Ի յուշ, ի տես իւր փառապանծ գարուց, գիւպայն Հայրենեաց,
Ս.յսպէս և մեր հոդեակք՝ միշտ լի յուսածխծաղ ակնկալութ,
Վասն Հայրենեայ մուդ ապառնւոյն երանաւէտ բարօրութեան,
Զոր մնայ ձեզ հանել յամրովկ ի պերճ պարծանս նըս ողջ Հայութեան,
Ներկրապատառ ցնծիւք թնդան, վայլեն, հըրճուին, խայտան սերկեան,
Ի ձայն, ի վայլ, յողջոյն, ի տես և ի յուշ Գոնադարձի,

Ֆո՛ որ Հայոց արդ հաստնեիր Պէտ էք կրօնից և Հայրենեաց ,
Ֆո՛ որ Տէր էք հնդեակ միլիոն չարաբաստիկ անտէր Հայոց ,
Ֆո՛ յոյր Ոան է կապեալ՝ Ադդին՝ գիւր ալետանդ մակոյկ բախդին ,
Ֆո՛ յոյր Անձին այժմ Հայութիւն ներկայանայ պաշտօնապէս ,
Ապա օր Ֆո՝ օ՛ր բերկրաւէտ Ֆո մեծ անուան Տօնադարձի ,
Վերադարձ լիմն է Հայկական նորանշոյլ Հանդիսութեան ,
Ցոր թէ ճեպեն և Մէզպուրեան անուհիք Զէդ հնորհապարտք ,
Զգրթնեկաց գողար ալեգոս վոյթեռանդն կը ցորդել արդ ,
Ներեա՛ զի ոչ եթէ նոր շուք գնել Անուան Ֆո յուակչիմք ,
Այլ նոր լիմն ընդունել շուք ի Ֆո շքեղ Անուանէ ,
Ցոր ի վէպս տոհմային Ֆո հրամանաւն Մեծ Հայրապետի ,
Այնքան վսեմ պանծացուցին անմահական յիշատակօք ։

Մինչեւ ունել առ առակս թէ Հայրապետ Ներսէս անուն է հոմանիշ Հօր և Փրկչի թէ հարենեաց և թէ Սգոյ — ։

1881 Հոկտ .

Ռուսանոզուհիք
Բարձրագոյն կարգի
ՄԵԶՈՊՈՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՈՒ
Ճեմարանի Իւսկիւտարու

ՁՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Հայ դերասան մը ։

—Էֆէնտի , կը խնդրեմ ընդունեցէք այս օթեակի տոմսը , որ յառաջիկայ շաբաթ գիշեր իմ նըպաստիս յատկացեալ է ։

—Ներեցէք պարոն , սիրով կընդունէի , եթէ պզտուոր չըլլայի ։

—Ընդունեցէք բարեկամ , արդէն ներկայացուելիք խաղն ալ , խիստ արտաչափ և ուխտուր է ։

* * *

Կին մը կ՚ուսումնասիրէ ։

—Ուր կերթաս կոր ։

—Որսի ։

—Հապա հրացանդ հետդ չես առեր նէ ։

—Հոդ չէ , արդէն կըսեն կոր օր , օրս չիկայ ։

* * *

Օրիորդ մը իւր ուրահասին ։

—Ի՞նչ գեղեցիկ է բօրթ-ֆէնդ , քանի՞ առիր ։

—Բսանը հինդ դուրուշ ։

—Բայ տեսնենք մէջը քանի՞ դուրուշ ունիս ։

—Սիրելիս , դժբաղդաբար ամսոյն վերջին քառորդը ըլլալով , մէջը մէկ քառորդ մեճիտէ մը զատ ուրիշ բան մը չիկայ ։

* * *

Աշնուականին մէկը իւր գաւառացի նորեկ բարեկամը անցեալ առաւօտ ոսկի մը տալով կըսէ ։

—Մարտիրոս , առ սա ստակը այս օր տանը մէջ ի՞նչ պէտք է նէ առ ։

Սպասաւորը ստակը առածին պէս կերթայ չիտակ ադարակէ մը ահագին չուն մը կառնէ և կը բերէ տանը դուռը կը կապէ ։

Երեկոյին երբ տանը տէրը տուն գալով չուն մը կը տեսնէ կապած , բարկութեամբ մը կը հարցունէ սպասաւորին ։

—Ծօ սա ի՞նչ է ,

—Էֆէնտիմ , ինձի ասեցիր որ , տանը մէջ ինչ պէտք է նէ առ . ես ալ էն ապով կնայի էսայ չուն առնցի էսա տեղ բերի կապեցի , քիւնչի կաղէթայոմէջ կարդացի որ , ես արալըխ պէնկիներէրաց աղջիկդուր շատ կը խանդուտ կ՚ը .

* * *

Մարդուն մէկը բաղնիքին մէջ լուացուած առաւն , բաղնեպանը կը տեսնէ որ . վրան փէշտըմալ չէ առած , յանդիմանութեամբ մը կըսէ իրեն ։

—Դո՛ւն չես ամչնար , չես խայնիր ։

—Ինչո՞ւ , ի՞նչ կայ որ ։

—Բաղնիքին մէջ , այսպէս բաց կը նստին , ամօթ չէ ։

—Ամօթ ինչու ըլլայ , ես վերջին պատերազմին մէջ ընդունած վէրքերս ցուցնելու մտօք այսպէս նստեր եմ ։

* * *

Կին մը կը տեսնէ որ իւր այրը յուսահատութենէն ըխվօվվերը բերանը կը պարպէ կոր կըսէ իրեն ։

—Ի՞նչ կընես կոր մարդ ։

—Հարցնելդ աւելորդ է , չես տեսներ կոր ինչ ընելիքս ։

—Անանկ կենէ կեցիր ես սենեակէն դուրս ելլամ աէ , ինչ պիտի ընես նէ ըրէ , դերձէ իմ սիրտս առանկ բաներու տայանմիշ չըլլար ։

ՈՍԿԵՐԻՉՆԵՐՈՒՆ ԳՐԱԲԱՌԸ

Երեւելի Օսմանցիի մը թէրէքէին մէջ, ծոյն ոսկեղինները չը հաւկնալու համար Հայ ոսկերիչները կսկսին մէկզմէկու դէմ այսպէս խօսիլ։

—Լեղի, աս վիրնոցին վրայ քանի՞ կուտ բան կայ։

—Քու աչքդ քանի՞ կուտ կը կտրէ կոր։

—Երկու ծոյնով (1) չորս։

—Չեմ կարծեր, աս ապրանքը տափակ է։

—Անանկ է ամմա, կուտը քանի՞էն կը անես կոր աս ապրանքը։

—Կէս ռայի։

—Չը բռներ։

—Դուն գիտես, ծուկ ուտողը կառնէ կոր։

—Է՛յ, ան գինով ես ալ կառնեմ։

—Կուգես նէ դուն առ, գիտես ա՛ տասնաբանեաով է, եարքը խօսք չըլլայ։

—Անդիէն ուրիշ մը լմին ալ մատս մէջ նէ մճծաւոր։

—Հա՛, աղէկ հասար, մեղը կը վազէ կոր, էկու մատ ծնալ տուն առ։

—Իս անանկ խօսք չեմ հասկնար, չենէ կը զարնեմ։

—Երկուք ալ սա մարդը գրէ։

—Չէ ինծի չորս պիտի գրէք։

—Ո՞նչ իրաւունքով չորս կը գրուիս կոր։

—Ամիս մնէ շուկայ եղած եմ անոր համար։

—Տուն աս ապուրը անցած օր մանր գիրին դուռն ալ կերար։

(Շարս նակելի)

ՅԱՒԱԼԻ ԴԷՊՔ ՄԸ

Լոյսի մեծապատիւ խմբագրապետը այս առաւօտ անուանի Հայ պատկերահան Այվազովսքիին բնակած պանդոկը գացեր է այցելութիւն մը տալու ի դիմաց հայ խմբագրութեան, բայց յանկարծակիի է եկեր երբ պանդոկապետը իրեն իմացուցեր է թէ՝ հէս ժամ առաջ յիշեալ պատկերահանը մեկներ է մայրաքաղաքէս դէպի Աթէնք։

Զարմանալի դժբաղդութիւն։

(1) 34 ըսել կուզէ։

ՀԱՐՑ-ՊԱՏԱՍԽԱՆԻ

Մ. Պատրիարք Հայրը, ի՞նչու Ռուսաստանէն իրեն եկած դրամական նուէրը չընդունելով Միացեալ ընկերութեան դարձուց, ա՞րդեօք ինքը շատ հարուստ է, թէ չէ իրեն ղրկուած գումարին մի՞ չը հաւնեցաւ, յամենուս նայելով արդէն բաւական ատենէ ի վեր ամսական ալ առած չունի եղեր կեդրոնական մտուկին անցուկ վիճակին պատճառաւ։

—Այդ գումարը Միացեալ ընկերութեան դարձընելուն պատճառը թուրծներուդ մէկն ալ չեն։

—Հապա ի՞նչու համար ղրկեց։

—Անոր համար որ, անօթիներուն բանակը լըսելնուն պէս (կը հասկնաք եա՛) ամէն օր վրան պիտի վազէին, Սրբազան մեղի ատակ տուր տէյի, անոր ալ սիրտը չը դիմանալով հաներ պիտի տար, մէյմը ատոր առաջքը առնելու համար, մէյմալ որ, փոխանակ այդ ապերախտ անօթիներուն կերցնելու, Միացեալ ընկերութեան դայլերը զօրացնելու համար։

—o—

Հայրենիք վերջին օրերս ի՞նչու Սրբազան Պատրիարք Հօր դէմ դրել սկսած է։

—Ֆանի մը փարայ շահելու համար։

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՎԷՊ ՄԸ

ԿԱՄ

ՅՈՒՕԱՀԱՏ ՈՂՋԱՆ ՄԸ ՓԱԽՈՒՍՏԸ

Ամէն փոթորիկ աւերումներ կը գործէ՝ առաւել կամ նուազ, և անպատճառ իր հետքը կը թողու երկրիս վրայ, մեծամեծ նաւեր կընկղմին, ահագին ծառեր կը տապալին, հոյակապ շէնքեր հիմնայատակ կըլլան. քնութեան ընդհանուր օրէնքն այս է։

Վերջին անգամ տեղի ունեցած մեծ փոթորիկն ալ, որ սեւ ծովէն փրթելով վոսփորի վերի նեղուցէն ներս մտաւ, իր հետքը թողուց, բայց այս անգամու ահռելի փոթորիկը ո՛չ միայն քնութեան մէջ իր աւերումները գործեց, այլ իր բարոյական ներգործութիւնն ընելով անմոռանալի հետք մը թողուց նաեւ «բարվընիս» ընտանեաց մը վրայ, որոյ կարծես ճակատագիրը եղած է համանման դէպքերու զոհ երթալ։

Ամէն արդիւնք իր պատճառն ունի. այս ալ ընդհանուր օրէնք մ՚է աշխարհիս վրայ։ Որ և է դէպք որ տեղի կունենայ երկրիս վրայ կամ ընկերական կենաց չրջանին մէջ, պէտք չէ երբէք երեւոյթէն դատել ու վճռել, այլ պէտք է ներքին կողմը քննել ու գնահել և ըստ այնմ դատել. ա՛յս կը պահանջէ արդարութիւնը, ա՛յս կը պահանջէ հասարակաց շահը։

Ահագին հարուստ մէկու մը աղջիկ կը լսես որ յանկարծ փախեր է այս ինչ կամ այն ինչ մարդուն հետ, իսկոյն ամէն բերան աղջիկը կը դատապարտեն, առանց պատճառը քննելու և տեղեկանալու, մէկը կըսէ՝ ահա քեզի կեր ու խում, անխելք աղջիկ, կէր կերածիդ չափ, խմէ՝ խմածիդ չափ։ Ուրիշ մը կըսէ՝ ահա քեզի հարստութիւն, հագուէ ու ագուէ, զարդարուէ ու փառաւորուէ, պըտըտէ պըտրտածիդ չափ, կուզես կառքով գնայ, կուզես մակոյկով կամ նաւակով։ Մէկ ուրիշ մ'ալ կըսէ, ահա քեզի առուն առէ, ամառը ծովեզերեայ փառաւոր տուն, ձմեռը նոյնպէս պալատի նման տուն, դաշնակ է նէ դաշնակ, գարկ ղարկածիդ չափ, պարէ նէ պար, պարէ պարածիդ չափ, սուարէ է նէ սուարէ, դիշերները մինչեւ առաւօտ լուսցուր, բոլորն ալ վայելէ։ Անտուած հօրդ օրեր տայ, մնաւեր աղջիկ, հէմ քեզի ըրիր հէմ թարաճ էթրաֆիդ։ Ի՞նչ ձեռքդ անցաւ, վաղը հայրդ քեզ ժառանգութենէ ալ ղրկելու ըլլայ նէ, ի՞նչ ապուր պիտի ուտես, ըսելով աղջիկը ամէն տեղ խաչը կը հանեն։

Աշխարհիս ընթացքը այս է, ինչպէս որ ըսինք ամէն բան երեւոյթէն կը դատեն, ներքին կողմը չեն թափանցեր։

Մէյ մ'ալ աղջիկը խօսեցնենք տեսնենք նա ի՞նչ կըսէ ինքզինքը արդարացնելու համար։

Ձիս խելէ առաջ, կաղերսէ դժբաղդ և հալածեալ օրիորդը, ի միս ածէք թէ բնութիւն մը կայ անդիմադրելի, ո՛վ որ նորա ձայնը խղդել կուզէ, կը մեղանչէ, և մեծապէս կը տուժէ։

Ես ամէդ աղջիկ մ'էի, ընտանիքս ալ կը սիրէի, պդես ալ կրօնքս ալ։ Հեռի էր յինէն օտարասիրութիւնը։ Հայրս ժամանակաւ ամենէն աննշան մարդուն մէկն էր, աշխարհքին գիտցած բանն է այս, ի՞նչու համար պահեմ. բաղդը բերաւ որ ամենէն հարուստ մարդկանց մէկը եղաւ, ի սկզբան կը կարծէի թէ ամենէն աւելի հարուստ ըլլալով, ամենէն աւելի երջանիկ ընտանիքն եղանք, երբ տարիքս 14 15 եղաւ ղդացումներս զարգացաւ և ամուսնութեան համար անզուսպ տենչ մ'ունենալ սկսայ, օր օրի այս տենչը կաւելնար սրտիս մէջ, հօրս սրտին մէջ ալ «արիսթօքրաթ» ութեան զգացումները օր օրի կը զօրանային. մեծ յոյսերով կապրէր նա և մեծ մեծ երազներ կը տեսնէր, Րոչիլտի պես մարդոց տալ կուզէր դիս, քանի լիրաները կը բազմապատկէր, իր «բրեթանսիոն» ներն ալ կաւելցնէր. դիս ու քոյրերս ուղղներ կըլլար, չէր ուզեր տալ, անոնք օ՞վ են որ անանց աղջիկ տամ կըսէր։ Տարիները կը տահէին, և բիտասարդութիւնս կանխէր կերթար չվերադառնալու պայմանաւ, թարմութիւնս կը թոռմէր, տարիքս 26 ի հասած էր, երկու քոյրերս ալ «ետիկ» կսպասէին։

Ես արդէն յուսահատութեան դուռը մօտեցած էի. յանկարծ հայրս ամուսնացուց եղբայրս, և առաջին կարգի արիստոկրատական ընտանիքի մը 14 տարեկան աղջիկը հարս բերաւ տունս, ասով իր աղնուապետական ղդացմունքները առաւել ևս գրգռուեցան, մանչ սպայ կարգելը դիւրին էր, բայց աղջիկ պահակները կարգելը խիստ դժուար, մանաւանդ այնպիսի հօր մը համար, որ տակաւին նոր աղնուականութեան կարգին մէջ մտած դիշեր ցորեկ աղնուականութիւն կերազէ, աղնուական դրութեամբ կուզէ ապրիլ, աղնուական դրութեամբ կուզէ մեռնիլ։

Եղբայրս իմ կէս տարիքս ունեցող նոր հարսն առած կուտէ կը խմէ, կը նայի կենէ, կը քալէ, կղզօնու ու կը պարէ, բոլոր ատոնք իմ աչքիս առջեւ կըլլային, երբ թէ ես ու քոյրերս անբան կամ անզգայ էակներ եղած ըլլայինք։

Ինչպէս ըսի, արդէն տարիքս 26 էր հասած, եթէ հարսիս տարիքը եղած ատեն ամուսնացած ըլլայի, տարակոյս չկայ թէ հարսնցու աղջիկ մը ուներած կըլլայի, տեսայ որ այլ ևս դիս ուզող չիկայ, մանաւանդ բոլորովին համոզուեցայ որ հօրս երազած աղնուական հարուստ մարդը գիս յաջողանալիք չունի, հայրս որ ըսես չափաւոր կարողութեան տէր մէկու մը դիս տալու մասին հաւանելու բնաւ միտում չունի։ և ընդ հակառակը քանի աղնուական ընտանեաց հետ յարաբերութիւնները կաւելցնէր, այնչափ «արիսթոկրաթ» ական «բրեթանսիոն» ները կը զօրացնէր. ուստի այսպիս անյոյս վիճակի մը մէջ գտնուող աղջիկ մը «առնել փախչէ» ուրիշ ի՞նչ կրնայ ընել։

Կաղաչեմ անկողմնակալութեամբ դիս դատեցէք, ըսի ձեզի ի սկզբան թէ, «բնութիւն մը կայ անդիմադրելի» մարդս մէկ անգամ միայն աշխարհ կուգայ. հօր մը անհաղ փառասիրութիւնն և անձնամոռութիւնները դոհացնելու համար ի՞նչ հարկադրութիւն ունիմ ես յաւիտեան ընութեան դէմ մաքառելու, և միթէ կարելի բան է։

Բոլոր իմ այս բանաձներս ինքզինքս արդարացնելու համար ունեցած փաստերուս դեռ տակնէն մը կը չեն. ուստի ինձագանչները յաջորդ թիւերով կը խոստանամ։

(Շարունակել)

ԻՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

Բառարան– գիրք մը, որ ցանկ չունի։

Հայելի– ժամացոյց զարդասիրաց։

Գործ– նոյն ընդ խօսք Հայոցս համար։

Հարցապնդում– յառաջաբան կռուոյ։

Կեանք– տանջանք՝ յուսահատելոյ համար, յառաջաբան յաւիտենականութեան՝ քրիստոնէից համար։

Բնութիւն– Աստուծոյ «ամենաւուր» անունը։

ՈՐ ԷՆ– Աստուծոյ հին անունը։

Աստուած– յուսացէ՛ք և հաւատացէ՛ք, խիղճ մահկանացուք, դի հոգմ գայ և հոգմ գնայ՝ ո՛չ դիտէք ո՛ւստ և ո՛ր։

Փիլիսոփայութիւն– ամբարտաւանութիւն մտաց, ի բաց առեալ Աղատախոհեանին փիլիսոփայութիւնը, որ յատուկ անուանց հասարակ բառ դիրք ունի։

Մ. Չերազ– չա՛տ ալէկ, չա՛տ ուսումնական, չա՛տ սիրուն և բարի տղայ, բա՛յց . . . ղուրը դար վեր է քիչ մը։

Միացեալ ընկերութիւն– պարիթ է պարիթ, գ. 72 ½ երեսփոխան,

Սիրահարութիւն– տե՛ս անամթերութիւն։

Շաբաթ– կանանցը՝ սաղաւարտ երասի, արանցը՝ բերդ իմաստակութեան, իլլէ փառաթխ ըլլայ նէ,

Ակնոց– ուզածդ «միայն» տեսնելու դիտակ մը։

Աչք– չուզածդ ալ տեսնելու հարկ մը (ես քեզ մեզայ Պ. Արդուկ, դի «ցաւօք սրտի» ակնոց չեմ գործածեր ես)։

Շարվար– երկանիկ գգեստ։

Բանթալօն– մերկութենէն մազ մը վեր։

Ոսկի– համմէ՛ ճանըմ։

Ֆէս– սպունդ աղտից, և պատկեր աղդային խմբագրապետաց խեղճութեանը։

Հայկաբանութիւն– երթաս բարեա՛ւ, բարեկամ ապնիւ։

Իմաստակութիւն– Թորամանի տեսութիւնները։

Ա. Բ. Գ.– արդի վարժարանաց ուսուցման սահմանքն։

Դ. Ե. Զ.– սահմանադրութիւն վերնոյն։

Մնացածը– վաղը։

Վենետիկի վանքը– միջնաբերդ հայկաբանից, բայց դո՛ւ միայն կաս, ո՛վ սիրեցեալդ իմ ձարի։

Վեննայի վանքը– «եթէ իցէ և եթէ չիցէ, գայթ ոչ գիտիցէ, զի քարտիսին և եթէ կապեալ իցէ» չիցէ՞ այնպէս, լեզուաբա՛նդ Տէրվիշ։

Արմաշու վանքը– հոգւոյն հանգուցելոց . . .

Պայպէ Հավուդ– Տիրոջը մեծ-գործին անխոնարհ

եկեղեցին և վանառանոց կրծոյ։ Աչառութ՛ը . . .

Թէօմպէկի– խմբագրական եղբօրս։

Ծուչայ– մարդկային թիմար (խաչալը) երանի՛ թէ կանայք քիչ մըն ալ երեսնին քսէին զայս՝ փոշիներն իբայ պարզելու համար։

Քանոն– սկզբունք, զոր պիտի պաշտէ յաւիտեան, քանի՛ որ աղի է

ԹՈՒԼԻՈՒ

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ

Ղէոնդ Ալիշանի քարտէսները վէնետիկի աշխարհագրական ժողովին մէջ մեծ ընդունելութիւն գտնելով, ժողովը չքաղրամ մը չնորհեր է յիշեալ հայազգի վարդապետին։

—Նաթոլէոնի օրով Եգիպտէ կայսրուհին մայրաքաղաքս եկած միջոցին Բերայ Հայ կաթոլիկաց Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն 12,000 ոսկւոյ արժողութեամբ փառաւոր պատկեր մը նուիրած էր, Հայ կաթոլիկաց երկպառակութենէն ի վեր այս պատկերը անյայտ եղած էր, սակայն Գերերջ. Աղարեան Կաթողիկոս–Պատրիարքը յիշեալ պատկերը պահուած տեղէն հանել տալով, վերստին Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն մէջ կախել տուեր է։ Այս պատկերը Ռաֆայէլի գործն է։

—Ասատիոյ խորհրդարանին անդամ Պ. Տումբայի եղբայրն ալ Վարնայի չոգենաւով Վիէննայէն մայրաքաղաքս եկաւ հինգշաբթի օր։

—Իզմիտի գաւառին Պաղչէճիկ գիւղի ամերիկացի քարոզիչ Մր. Փիրսը անցեալ տարի կողոպտող ինը չէրքեզներուն դատաստանը կատարուելով Իզմիտի մէջ, հինգը հնգամեայ չղթայակապ աշխատութեան դատապարտուեր իսկ չորսը ազատ արձակուեր են։

—Սթամպուլ լրագիրը որ ժամանակէ մ՚իվեր դադրած էր, հինգշաբթի օր վերստին հրատարակուիլ սկսաւ։

—Վազքի կըսէ թէ Տիգրանակերտի կեանակալին դէմ շատ մը դանգատներ եկած են այս օրերս

—Վենետիկէն կը գրեն թէ Գեր. Հայր Ղեւոնդ վարդապետ Ալիշան որ Վենետիկի Մխիթարեան միաբանութեան անդամ է, սեպտեմբերի վերջերը Վենետիկի աշխարհագրական ժողովին ներկայ գտնուելով, իւր հնամօք եւ ձեռօք պատրաստած Հայաստանի քանի մը քարտէսները ժողովին ներկայացուցեր, ընդ նմին եւ ընդարձակ տեղեկութիւն մը ըրեր է Հայոց Աղգին անցելոյն եւ ներկային վրայ, պիտնական վարդապետին սոյն տեղեկութիւնը երկու ժամու չափ հանդիսականաց խորին ուշադրութիւնը գրաւեր եւ ջերմագին ծափահարութեան արժանացեր է։

—Սթամպօր կըսէ թէ Պ. Պուրք դանձային մասնաժողովին առաջարկեր է որ Ղալաթիոյ դրամատեարց ըրած 18 միլիոնի փոխառութիւնը քննութեան ենթարկուի։ Ղալաթիոյ դրամատեարք ալ Պ. Պուրքի ծանուցեր են թէ երբ իրենց փոխատուութիւնը քննութեան ենթարկելով վճռուի, անուղղակի տրոց վարչութիւնը իրեն չպիտի յանձնեն։

—Լ՚Ի վանք Հէրալտ հետեւեալ գէպքը կը պատմէ։

Պ. Կօթլիէ Ալօլմար կիրակի օր իրիկուան ժամը 9ին

բան եւրոպացւոց իր տունը դառնալու ատեն երբ Գօլիա Պազլը վաշայի բարձունքը կը հասնի, զինուորական ղեկա- ւոյ 5–6 հոգի դիմացը կելնեն եւ դիտողութիւն կընեն թէ ինչո՞ւ համար լապտեր բռներ է ձեռքը։ Վասն զի այսու- հետեւ լապտեր գործածելն արդիլուած է։ ուստի կը հրա- ւիրեն զինքը մօտակայ պահականոցն երթալու, երբ Պարսից դեսպանատան մօտ կը հասնին, անմարդաբնակ փողոցի մը մէջ գաշոյն հանելով կը պահանջեն որ ունեցածն ամբողջ իր- ենց յանձնէ։ Հետեւաբար ժամացոյցը, չղմեան, քսակը առնելէ վերջը չապիքը եւ կոշիկներն ալ կը պահանջեն։ եւ այնպէս բոլորովին մերկացնելով տաճկական պօղոճք մ'ալ ընել կուտան եւ կը հեռանան մխիթարուելով որ քրիստոն- եայ մը տաճիկ ըրին։

—Մարսիլիոյ մէջ 20 տարեկան երիտասարդ մը ակ- տան քաշել տալու միջոցին կաթուածահար եղեր է։

—Ջմիւռնիոյ Էմիթարսիալ լրագիրը կը պատմէ թէ Է- մին փաշա աւազակաց բազմաթիւ խումբերու հետ կռուե- լով, 20ի չափ աւազակ որոց երկու կամ երեքը պարագը- լուխներէն են, ցաջողեր է ձերբակալելու։ ասոնցմէ չատե- րը վիրաւորուեր են։ իսկ Անտրէա աւազակապետը տակա- ւին իր չարագործութիւնները կը չարունակէ, Ֆարա եօրիւքի ե- րիտասարդ որդին ասոր ձեռքէն տակաւին ազատած չէ եւ ազուն ինչ ըլլալը դեռ յայտնի չէ։

—Սերվիական երկաթուղւոյ արտօնութիւնն ստացող գաղիացի դրամատէրք ալ Բուքրէշի երկաթուղւոյ միաց- ման վրայ Օսմ. կառավարութեան հետ բանակցելու համար մայրաքաղաքս եկան։

—Կառավարութիւնը որոշեր է մայրաքաղաքս անդոր- ձութեամբ թափառող ցոփ կիներէն գաղթի հիւանդանոցը [illegible] տալը պա- տուհասները իրենց երկիրը զրկել, իսկ Գօլեցիները առան- ձին տեղ մը պատսպարել։

—Հավասի հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Բօչկա պա- րոնին որդին Թարիզի մէջ մեռեր է։

—Հանգուցեալ Վիքթօր Էմմանուէլի ի պատիւ Հռովմա- յի մէջ չինուելիք արձանին 227 ծրագիրներէն երկուքը Գօ- լիս ղրկուեր են, Գ. Պէրնարտօ Գօթարլինի պատրաստեր է, այս անձը Միւնիֆ վաշայի էրէնքէօյլի եւ Գ. Լէօնիի քէօչ- քը չինած է։

—Ֆար կը ծանուցանէ թէ քաղաքական ակումբներու մէջ կը խօսուի որ Հայկական խնդրոյն վերաբերեալ բանակ- ցութիւնները դանձային խնդրոյն լուծուելէն վերջը վերըս- կսին ձեռք պիտի առնուին։

—Դարձեալ Ֆար կը հրատարակէ թէ ելմտական ցանձ- նախումբը օսմանեան ամբողջ փոխադրութիւնը 105 միլիոն ոսկւոյ հաներ է, որուն վրայ պիտի բարդուի անվճար տո- կոսներու դուարը որ 12 միլիոնի կը հասնի, սակայն հա- ւանականութիւն կայ որ այս դուարն ալ զեղչուի։

—Զրույց կը պրծրտի թէ Ղալաթիոյ դրամատէրք վեց անուղղակի արոց հատուածին կէսը միայն այն ի 50 հազար ոսկին պիտի պահանջեն, եւ ելմտական պատուիրակաց միւս պայմանները պիտի ընդունին։

—Թաղսիմի յունական Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին ինչպէս նաեւ Ս. Աստուածածին եկեղեցին հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցուի յառաջիկայ Կիրակի օր Գ. Զա- րիֆի առողջութեան համար։

—Պիզմարք իշխանը հանգուցեալ Հայմերլէ պարոնին տիկնոջ մխիթարանաց հեռագիր մ'ուղղեր է, որուն մէջ Պարոնը իրեն բարեկամ եւ աշխատակից կանուանէ։

—Ֆրանսական ծովէֆ կայսրը իմանալով որ Հայմերլէ պարոնը ամենափոքր գումար մը թողեր է իր ընտանեաց, 3000 ֆլորին թոշակ կապեր է իր անձնական քսակէն եւ Պարոնին որդւոյն կրթութիւնը ինքն առանձներ է։

—Հանգուցեալ Աղէքսանդր կայսեր այրին Տօլկորուքի իշխանուհին Փարիզի մէջ կը պըծրտի եղեր ազոյ լաթերով, իբր երեք գաւտկաց հետ։

—Սպանիոյ թագաւորը մեռելոց Անգղիա երթալով թագուհւոյն շնորհակալութիւն յայտնելու վերջին օրերս ընդունած պատուանշանին համար։

—Անգղիացի հպատակներ 380,000 ոսկւոյ չափ առևտրի մ'ունենալով Բ. Դրնէն, այս վերջինը կուսակալութեանց վրայ փոխանակագրեր տալով հատուցանել ուղեր է իր պարտքը վեց ամիս պայմանաժամեամբ, սակայն Վագըֆ կըսէ թէ Անգղիոյ դեսպանը Կոստանդին է իր հպատակները որ փոխանակագրերը բաւական երաշխաւորութիւն մ'ըլլալով պէտք չէ պայմանաժամի վրայ սպասել։

—Բէլթրասպուրկի մէջ չորս նիհիլիսթներ դատուիլ կընան յուն լուսնացւոց հոկտ. 11ին։ Բանտարկեալներէն մին աղնուական ցեղէ 37 տարեկան կին մը։ Բոլոր բանտարկեալք կամբաստանուին թէ մաս ունեցած են յեղափոխական թոշղթերու հրատարակութեան մէջ։

—Բէլթրասպուրկի մէկ դատ բերուած չորս նիհիլիսթներէն երեքն աքսորուեցան իբ Սիպերիա, եւ չորրորդը դատապարտուեցաւ չորս ամիս բանտարկութեան։

—Մր. Պոք անուն Ամերիկացի ժամագործ մը չինած է չոգեշարժ մեքենայ մը որ չատ փոքր է։ Մեքենային ծանրութիւնն է 15 ցորենահատ եւ հասարակ մատնոցով կրնայ ծածկուիլ։ Բայց եւ այնպէս կատարեալ է ամենայն մասամբ։ Մեքենան չինուած է 140 կտորէ որ իրարու կցուած են 32 պտուտակօք, երեք կաթիլ ջուր բաւական է վեցնել այս մեքենային կաթսան, եւ երբ ջուրը կը փոխուի ի չոգի մեքենան կսկսի չարժիլ։

Խմբագրապետ Տէր,

Դադարեալ Հայկական Համազգային գործակցութեան կոմսանէ Ազգային Հիւանդանոցի նուիրեալ դոյքերէն զատ, նաեւս նուիրած է մէկ շրմէնարֆէրլի եւ Գուբրէչի արժէքուղթ, զորս հոգաբարձութիւնս ընդունած է։

Կաղաչեմք, Խմբագրապետ Տէր, ներկայս ձեր պատ- ւելի թերթոյն մէջ գետեղել բարեհաճիք։

Մնամք յարգանօք,

Ի դիմաց Հիւանդ. Հոգաբարձութեան

Ա. Տէր-Նազարեան — Ա. Տէր-Նազարեան

Յ. ՓԷՆԷՐՃԵԱՆ — ՄԻՓ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Կ. Պոլիս 13 Հոկտ. 1881

Գրասենեակ Ազգ. Հիւանդ.

ՊԱՀԱՊԱՆ ՕՂԼՈՒ ՎԷ ԳՈՒՄ.
Ստամպոլ Ռիզա փաշա խան Ն: 3

ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Մ Ի Կ Ա Ր Ի Թ Ղ Թ Ի

Ս. Ղ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

ՐԻԶԱ–ՓԱՇԱ ԽԱՆ ԹԻՒ 3.

Ա յս անունով նոր գործատան մը բացուած է Ռիզա–փաշա խան թիւ 3 սենեակը, ուր կը պատրաստուին խիստ մեծ խնամով եւ աժան գնով ամեն տեսակ աղնիւ թուղթ Մարսիլեայէն յատկապէս բերուած ընտիր տեսակաց վրայ։

Գործարանիս վարչութիւնը պատրաստ է մայրաքաղաքս գտնուած օմիսիօնճիներու հետ բանակցիլ եւ անոնց ուզած տեսակաւ թուղթ պատրաստել, նոյնպէս պատրաստ է գաւառներէն այս մասին յանձնարարութիւններ ընդունիլ եւ որոշեալ ժամանակին յանձնել, ինչ քանակութեամբ որ ուզեն։

Վարչութիւնս սոյն ձեռնարկութեան հետ բարեդործութիւնն ալ միացնել ուզելով, որոշած է վաճառման արդիւնքին 5 ար. 0/0ը Ազգ. Հիւանդանոցին եւ Միացեալ ընկերութեան նուիրել կ՚ըսէ ատ կ՚ըսէ։

Վարչութիւնս կը յուսայ որ ճաշակի տէր եւ ազգային կարեւոր հաստատութեանց նպաստելու փափաք ունեցող ազգայինք պիտի փութան առնուազն գործ ու ըսել սոյն գործարանին հետ, զոր ըստ ամենայնի գոհ ընելու համար ջանք եւ աշխատութիւն չպիտի պակսին։

Կը ծախուի ամեն ծխալաճառաց քով եւ կեդրոնատեղին է Ռիզա–փաշա խան թիւ 3 սենեակը Ս. Ղ. Պարտիզպանեան եւ Ընկ. Գործարանը։

Գ. Նորայրի Գաղղիերէն—Հայերէն բառարանին 6Տրդ թերթն հրատարակեցաւ, յորում «էֆ» գիրն սկսած է եւ կը հասնի մինչեւ ի բառն «Ֆէզանտէ», գին 65 թերթերուն 97 1/2 դահեկան արծաթ։ Բաժանորդ գրուիլ ուզողները պէտք է վճարեն կանխիկ 1 1/2 օսմ. լիրա ի ձեռս Մեծ. Տէարց Գ. Ա. Սամանճի—Մօմճեան, գանձապետաց բառարանին, ի Մկրտիչ Ալի բաշա խան Ղալաթիա։

Թերթերը կը վաճառուին Ֆրէնկեան, Ղուկասեան, Գալվաֆեան գրավաճառանոցները ի Կ. Պոլիս, Մեծ. Տ. Յ. Արշակայ թղթավաճառանոցը ի Ղալաթիա եւ Վայսլ քով ի Մեծ փողոցն Բերայի։

Գին իւրաքանչիւր թերթին 60 փարա արծաթ։

—o—

ՍԱԹԻՆԵԿ ՏՐԴԱՏ

Վէպ ժամանակակից

Սոյն վիպասանութիւնը որ ազգային փաստաբաններէն Թիւթիւնճեան Ռուբէն Էֆէնտիի հեղինակութեամբն ի լոյս ընծայուած է, վերջապանէն զատ 257 երեսէ բաղկացեալ է տպաշարժ նկարագրութեամբք լի վկպ.մ՚է։

Ակնկալուած է ըսել թէ միշտ գաղջ է մեզ ազգային վիպասանութիւններ ի լոյս ելած տեսնել, որոնք դժբաղդաբար հազուագիւտ են ցարդ։ Սոյն վիպասանութեան վրայ գովեստիւք խօսիլ չեմք ուզեր, այլ կը հրաւիրեմք ուսումնասէր ազգայինները միանգամ աչքէ անցնել զայս յորում պիտի տեսնուին օգտակար վէպեր, ազգային բարուց եւ տոմարութեանց ճշգրիտ պատկերներ եւ ազգային մոլութիւն ներն ու զեղծումները արհամարհող յօդուածներ։

Կը ծախուի Ս. Ղուկասեան, Ֆրէնկեան եւ Մարգարեան գրատուներուն, կամուրջին դլուխը սուճի Պօղոս աղա յին խանութը, կամուրջին վրայ Գատրգիւղի նաւամատոյցին կից Աղլաղանեանի տրճարանը, Ղալաթիա Թրամվայ ճաւտուկի Ց. Արշակ էֆէնտիի մաղազան ի գին 10 դրուշ։

Իսկ կեդրոնատեղին է Բէնճէնպլիճ բազար Պանք–Օթոմանի քով թիւ 24 Ց. Մ. Մանուկեան էֆէնտիի տղարանը։

Ա Զ Դ Ը

Վաղ ընդ վոյթ հրատարակելի
Փ. Մ. ԱՅՎԱԶԵԱՆԻ

ՆՈՐ

ՏԱՐԵՐՔ Ա.Լ.ՃԵՊՐԱՑ

կամ

ՀԱՄԱՌՕՏ ԴՐԱՀԱՇԻԻ

Ի դործածութիւն դպրոցաց եւ ուսումնարանաց քննեալ եւ վաւերացեալ ի Կրթական Տեսչութենէ Ազդային Կեդրոնական վարչութեան։

Գին 1 արծաթ մէճիտ

—

Որ եւ է քանակութեամբ օրինակք այժմէն առաքրողաց համար իւրաքանչիւր օրինակին գինն է 15 ոսկի։

—o—

Ա Զ Դ

Գատիւ ունի ծանուցանելու յարգոյ Պ. Գրիգոր Տէվրիչեան հասարակութեան թէ՝ Պօլսոյ կողմը հին կամուրջին վերայ թիւ 40 զբօսարանը հաստատած է իւր Համազգային Ընթերցարանը, ուր ամեն լեզուէ թէ՝ լրագիր եւ թէ ընտիր նոր հրատարակութիւնք գտնուելով, յաճախորդք ըստ ամենայնի գոհ կրնան ըլլալ, ինչպէս նաեւ ըմպելեաց մասին թէ՝ մաքրութեան եւ թէ ընտրութեան մեծ փոյթ կը տարուի։

ԱՍԻԱԿԱՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴՈՒԹԻՒՆ
Ի ՀԱՑՐԵՆԻՍ

Գրեաց Պետրոս Ե. Վարդապետ Կալհօկեցի
Նախկին Առաջնորդ Սղերդու

Սոյն գրքուկը կը խօսի Հայաստանի բոլոր գեղոց, առաւելապէս Տիգրիսի, Եփրատի, Երախի եւ նոցա ճիւղերուն ինչպէս նաեւ լերանց եւ գաւառաց նախկին եւ արդի անուանց սատանայապաշտ Արեւորդեաց աղանդից եւ արարողութեանց, քրդաց ծագման եւ լեզուին եւ մինչեւ այժմ եղած սխալ գրուածոց վերայ։ Նաեւ չատ մը հետաքրքրական տեղեկութիւններ եւ 700էն աւելի գաւառական բառերու մեկնութիւնեւր կուտայ եւ լաւ տեսութիւն մը կընէ Պօլսոյ եւ գաւառացի Հայոց լեզուին վրայ։

Կը ծախուի Պարգարեան դրատունը ի գին 5 դրչ։

ԽՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
ԳԷՈՐԳ Ց. ԱՅՎԱԶԵԱՆ